

FRILUFTS FRÄMJANDET

FRILUFTSFRÄMJANDET SALEM ÅRSBERÄTTELSE 2014 PROGRAM FÖR 2015

KONTAKTUPPGIFTER

Obemannat Kansli (ej post)

Friluftsförbundet

Salems lokalavdelning

Rönningevägen 48

144 64 Rönninge

Post

c/o Anna Ridderstad Wollberg

Gunnebo 2

14464 Rönninge

saalem@friluftsförbundet.se

Faktura

c/o Ingrid Robertsson

Vallmostigen 12

144 33 RÖNNINGE

Internet:

www.friluftsförbundet.se/saalem

<https://www.facebook.com/pages/Friluftsförbundet-i-Saalem>

Postgiro 27 93 63 – 6

(detta används för terminsavgifter ej för medlemskap)

Kansliet är obemannat. Kontakt sker direkt med namngivna ledare eller någon i styrelsen

Styrelse mars 2014 - mars 2015

Anna Ridderstad Wollberg, ordf

Fredrik Åström

Ingrid Robertsson, kassör

Erik Sandelin

Sonja Vikner

Pernilla Tellefors

Thérèse Hultén

08-532 566 56

08-774 07 04

08-532 535 38

08-647 4517

0709 722864

08-7511802

08- 644 7047

ÅRET SOM VARIT

Det är med en stor stolthet jag tittar tillbaka på året som varit. Vi har fortfarande en positiv medlemsutveckling. När medlemsåret slutade i september hade vi nått nya höjder till 426 medlemmar i Salems lokalavdelning! Vi har ökat med mer än 50% de senaste 10 åren. Jag hoppas verkligen ni vill stanna kvar hos oss även nästa år.

Det är fantastiskt roligt att fler och fler personer hittar till våra aktiviteter och vill vara med. Samtidigt läggs ett större ansvar på oss som förening att erbjuda våra medlemmar de aktiviteter som de vill ha. Dessutom kommer ett ännu större ansvar på oss i styrelsen att se till att vi tar hand om er ledare och funktionärer för att se till att ni får det stöd och den uppmuntran ni behöver för att vilja fortsätta. Ert ideella engagemang är det bränsle som behövs för att vi ska kunna skapa ett helt fyrverkeri! För att använda en liknelse som ligger i tiden. Detta är något som vi har tagit fasta på i vår budget de senaste åren. Förra året bjöd vi in ledarna på en aktivitet vid höghöjdsbanan i Nacka. I år ville vi också skapa ett tillfälle att samla alla ledarna. Det blev en höstmiddag på Tallidens restaurang och hela 18 av våra 30 ledare dök upp på kvällen, trots mycket kort varsel. Redan innan vi satte oss till bords var ljudnivån hög. Alla kände inte varandra sen tidigare och erfarenheter, tips på aktiviteter och kontaktuppgifter utbyttes friskt under kvällen. Jag tror att detta kommer bli en tradition!

Hur ska vi då göra för att bli så bra som ni medlemmar vill att vi ska bli? Mycket handlar om kommunikation, återkoppling och feedback. Under året har vi skapat fler kommunikationsvägar och vi har varit mer aktiva på friluftsfrämjandets hemsida. Målet är att den information som finns på hemsidan ska vara uppdaterad och riktig. På vår Facebook-sida ska kommunikationen vara snabbare och mindre "formell". Vi hoppas på mer återkoppling och kommentarer från medlemmar och allmänheten. Här behöver vi fortfarande fler som "gillar" sidan för att vi ska kunna ta ut statistik och följa trafiken. En tredje sida vi har skapat är en "hemlig" facebook grupp öppen för ledarna i lokalavdelningen, för att dela erfarenheter och inspiration. Kontakta Anna Ridderstad Wollberg för att bli inbjuden till denna sida.

Vad är det mer som har hänt vår lokalavdelning då? Jo som ni kan se på de kommande sidorna är gruppverksamheten i full gång. Några grupper har upphört eller slagits ihop och andra har tillkommit. Men det är helt klart full aktivitet. Vi har fått en ny TVM grupp, Björnarna, som invigdes tillsammans med ca 40 andra nya TVMare i regionen, på den traditionsenliga TVM invigningen i Nyköping i september. Vad som händer på en TVM invigning, stannar på en TVM invigning och det är först när man är med som alla hemligheter avslöjas. Men så mycket kan jag säga att det är något man kan se fram emot.

En av utmaningarna framåt är att behålla de medlemmar vi har, de som redan är intresserade av friluftsfrämjandet och friluftsaktiviteter i vår närmiljö. Det handlar om de som har varit ledare länge men som kanske står utan grupp just nu. Eller de äldre ungdomar som är TVMare och kanske behöver andra utmaningar. Eller de i "gamla gardet" som höll föreningen vid liv i väntan på en ny våg av yngre ledare och ungdomar. För mig som ordförande känns det viktigt att hålla kvar alla er (oss) i föreningen. Tillsammans kan vi skapa ett Friluftsfrämjande som inspirerar människor att delta och bli medlemmar. Jag tror att tiden nu har kommit till att vidga vår verksamhet, utanför ungdomarnas gruppverksamhet. Just nu jobbar vi med ett fast mullespår vid Ersboda torpet. Framöver hoppas vi på ett avtal med kommunen så vi kan ha lite mer långsiktig planering för vår verksamhet där. Ett friluftscafé? Ett vuxen-nätverk för gemensamma friluftsaktiviteter? Vandringsgrupper? Det finns bara möjligheter. Vad vill DU göra? Berätta för oss!

Anna Ridderstad Wollberg, Ordförande FF Salem

MEDLEMSSTATISTIK

2007 (aug)	2008 (aug)	2009 (aug)	2010 (aug)	2011 (aug)	2012 (aug)	2013 (jan)	2013 (aug)	2014 (jan)	2014 (sep)	2015 (jan)
293	310	304	374	362	409	373	399	375	426	407

EKONOMI

Föreningens ekonomiska resultat framgår för verksamhetsår 2014 (och 2013) samt ställning per 2014-12-31 och 2013-12-31 av efterföljande resultat- och balansräkning samt tillhörande verksamhetsberättelse och budget för 2015.

Föreningens omsättning för verksamhetsåret 2014 uppgick till 99 117 kr (100 930 kr) vilket genererade ett resultat efter finansiella poster på 20 199 kr (13 179 kr).

Vi har hyrt ut lite fler kanoter och även tält under året vilket ökat hyresintäkterna något.

Ledaraktiviteten blev aningen dyrare i år men uppslutning med hela 18 stycken ledare så det var mycket uppskattad aktivitet.

Under året har utrustning och material köps in för cirka 29 tkr och avser fiskeutrustning, skidor och tillbehör till barnens vasalopp, reservdelar till aluminiumkanoterna samt grytor och muurika som behövde förnyas. Inköp har även gjorts av mulleskyltar till vårt kommande Mullespår vid Ersboda, som kommer att färdigställas under 2015, om 10 tkr.

Övriga kostnader har ökat något pga. höjning av försäkring och diverse bankavgifter.

Under året har vi erhållit utdelning på placerade pengar som tidigare år var endast var som likvida medel i kassan och således inte placerade för att få bästa utdelning.

Från kommunen har vi erhållit aktivitets- och särskilt bidrag och från friluftsrådet riksorganisation medlemsbidrag, båda i samma storleksordning som tidigare år.

Budget för 2015 är satt väldigt lika som tidigare år. Inga stora investeringar planeras utan det handlar om att driva verksamheten och underhålla befintlig utrustning. En summa har avsatts på eventuellt ökade kostnader runt Ersboda om vi får avtal på plats med kommunen.

RESULTATRAPPORT 2013 OCH 2014 OCH BUDGETFÖRSLAG 2015

Resultaträkning	Utfall 20130101- 20131231	Utfall 20140101- 20141231	Budget 2015
Intäkter			
Intäkter från medlemmar (terminsavgifter)	51 550	39 930	50 000
Föreningsbidrag (från kommun och FF)	47 211	55 177	55 000
Hysesintäkter (kanoter och övrig utrustning)	2 170	4 010	4 000
Summa intäkter	100 931	99 117	109 000
Rörelsekostnader			
Utbildning ledare	-9 300	-6 800	-15 000
Gruppverksamhet (märken, utgifter läger mm)	-26 757	-22 561	-30 000
Extra tilldelning för ledarvård (aktivitet)	-2 700	-7 668	-10 000
Profilkläder ledare funktionärer	-22 665	-251	-20 000
Uppdatering av utrustning och materialinköp	-14 816	-28 539	-21 500
Summa Rörelsekostnader	-76 238	-65 819	-96 500
Övriga kostnader			
Övriga kostnader (årsmöte, träffar, milersättning)	-6 591	-5 559	-4 000
IT/abonnemang	-3 863	-2 244	-2 000
Försäkringar	-60	-4 764	-5 000
Bankavgifter	-791	-1 724	-1 500
Summa övriga kostnader	-11 305	-14 291	-12 500
Summa kostnader	-87 543	-80 110	-109 000
Rörelseresultat	13 387	19 007	0
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter från bank samt övriga finansiella intäkter		555,09	
Valutakursresultat från kortfristiga placeringar		637,03	
Summa övriga ränteintäkter och liknande intäkter		1192,12	
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	13 387	20 199	
Skatt på årets resultat	-208		
Summa skatt på årets resultat	-208		
Årets resultat	13 179	20 199	

BALANSRÄKNING

Balansräkning		
	2013-12-31	2014-12-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	1 540	1 540
Summa anläggningstillgångar	1 540	1 540
Andra kortfristiga fordringar	-	1 750
Summa Kortfristiga fordringar	-	1 750
Kass & Bank	311 657	341 683
Summa omsättningstillgångar	311 657	343 433
Summa TILLGÅNGAR	313 197	344 973
Skulder & Eget kapital		
Eget kapital (inbetalda insatser)	-313 094	-313 094
Årets resultat		-20 199
Summa eget kapital	-313 094	-333 293
Kortfristiga skulder	-103	-11 680
Summa kortfristiga skulder	-103	-11 680
Summa EGET KAPITAL & SKULDER	-313 197	-344 973

GRUPPVERKSAMHET 2014

Följande olika gruppverksamheter har vi igång. På två av förskolorna i kommunen– Trollstigen och Wilhemsdalsgården bedrivs Knopp, Knytte och Mulle. Vi samordnar en gemensam kölista till alla våra fria grupper dvs ej förskolorna.

SKOGSKNOPP 2-3 ÅR

2014 hade vi ingen fri grupp.

Att ha väldigt korta ben är inte självklart en nackdel när man ska upptäcka naturen. Det blir bara så mycket närmare ner till taggiga kottar och spralliga myror. Och mossan är mjuk när man trillar. Skogsknopp heter Friluftsförbundets äventyr för de allra minsta. I en skön mix av trygghet och pirr i magen får 2-3-åringarna möta naturen. Den som ofta finns alldeles runt knuten.

SKOGSKNYTTE 3-4 ÅR

2014 hade vi en fri knyttegrupp, Bävvarna med totalt 13 barn och 2 ledare. Det är mycket som händer i naturen under året, och allt detta upplever vi med våra sinnen. Hur luktar det i skogen på våren? När kommer nyckelpigan fram och var sover den på vintern? Varför hör vi så många fåglar på våren? Vi leker och sjunger och har matsäck med oss. Vår symbol är en nyckelpiga.

SKOGSKNYTTE
FRILUFTSFRÄMJANDET

Ett skogsknytte är ett barn mellan 3 – 4 år. Barnen i den här åldern upplever och upptäcker med sina sinnen tillsammans med en förälder. Vi trivs tillsammans med barnen i naturen och lär dom att vi måste vara rädda om både blommor och småkryp.

SKOGSMULLE 4-6 ÅR

2014 hade vi en fri mullegrupp, Grävlingarna med totalt 16 barn och 2 ledare.

Skogsmulle är vår bästa kompis i skogen. Vi får lära oss mycket om djur, vatten och att vara rädda om allt levande och inte skräpa ner. Det är spännande att följa trädens knoppar och se hur de till slut blir stora blad. Tänk vilket liv det blir i myrstacken när solen värmer. Vi leker och sjunger och har förstås matsäck med oss. Mullebarn är nyfikna barn som själva och tillsammans med ledare upptäcker naturen.

SKOGSMULLE
FRILUFTSFRÄMJANDET

Skogen är en fin lekplats. Vi går balansgång, bygger kojor, letar efter spillning, myror och håvar i bäcken. Vi lär oss att vara rädd om naturen och om det regnar kryper vi in under en gran och äter matsäcken. Kanske Skogsmulle kommer på besök...

STRÖVARNA 6-10 ÅR

2014 hade vi fem strövargrupper igång. Ugglorna 17 barn och 4 ledare, Vildsvinen 6 barn och 2 ledare, Igelkottarna 9 barn 2 ledare, Rävvarna 13 barn 2 ledare, Rävlyan 8 barn 2 ledare, Myrorna 14 barn, 2 ledare. Totalt 67 barn och 14 ledare.

I strövarna deltar lågstadiebarnen. Under lite längre strövtåg upptäcker strövarna växter och djur, och lär sig förstå hur samspelet i naturen fungerar och hur vi människor kan påverka vår miljö. Barnen får prova på att t ex läsa karta, använda kniv, slå knopar och plåstra om smårår. Strövarbarnen får också lära sig att ordna en lägerplats, tälta och använda stormkök.

STRÖVARE
FRILUFTSFRÄMJANDET

FRILUFSARNA 10-13 ÅR

2014 hade vi två frilufsargrupper. Vargungarna 12 ungdomar och 3 ledare, Björnarna 22 ungdomar och 4 ledare. Totalt 36 ungdomar och 7 ledare. Efter sommaren gick Björnarna över till att bli TVMare.

För dig som tycker om att vara ute i naturen med kompisar och ha roligt. Vi bygger vindskydd och sover ute alla årstider, åker skidor, skridskor, cyklar, vandrar dag som natt och paddlar kanadensare. Vi lär oss att samarbeta och hjälpa varandra på många sätt. Mat, prat och roliga historier är viktigt och så leker vi en hel del. Har du egna idéer går det säkert att ordna.

FRILUFSARE
FRILUFTSFRÄMJANDET

TVM / ÄVENTYRSGRUPPERNA FRÅN 13 ÅR

Vårterminen 2014 hade vi en TVM-grupp. Totalt 7 ungdomar och 2 ledare. I september blev frilufsargruppen Björnarna TVMare i samband med att de deltog på den traditionella TVM invigningen för TVM ungdomar i nätverket "TVM Mälardalen". Invigningen hölls i Nyköping.

TVM står för Tre Vildmarks Mål, där målen är skogen, vattnet och fjället. Som TVMare fördjupar man sin kunskap om friluftsteknik och tar mer ansvar för sin egen utrustning och aktiviteter. Utflykterna/lägren är längre bort och man övar att klara sig i skogen, på vattnet och i fjällen. Man åker på ting och andra aktiviteter som ordnas i TVM nätverket och träffar TVMare från andra delar av Sverige. Att vara TVMare i en grupp innebär gemenskap (tjejer och killar), ingen tävling, respekt för varandra och naturen och många äventyr som man länge kommer minnas. TVM finns på Facebook.

SKRINNA

Det ska vara roligt att lära sig att åka skridskor! Vi lär barn från 4 år att ta sina första skär till att åka "köttbulle" och göra hockeybroms. Allt detta medan vi leker och sjunger. Januari 2014 genomfördes 2 skrinna-pass med drop-in som engagerade ca 15 barn och 4 ledare vid varje tillfälle.

STAVGÅNG / VANDRING

2014 hade vi en stor stavgångsgrupp med regelbundna träffar. Totalt 20 deltagare och två ledare.

Stavgång är en utmärkt motionsform för alla åldrar och konditionsnivåer. Det är också en effektiv och skonsam träning för hela kroppen samtidigt som det stärker hjärta, benstomme och muskulatur.

GRUPPVERKSAMHETEN

På de följande sidorna presenteras ett urval av lokalavdelningens aktiviteter under 2014. Även i år bad vi alla grupper berätta om en aktivitet som de har gjort under det gångna året som kan ge inspiration till andra ungdomar, grupper och ledare.

BÄVRARNA, SKOGSKNYTTE

Mathias Strandberg och Birgitta Westerdahl, 13 barn (4-5 år)

Under höstens knytteträffar har vi lärt oss om djur; kråka, ekorre, igelkott, rådjur och älg. Vi har gjort det med lite fakta blandat med bilder, ramsor och sånger om djuren. Vidare har vi lärt oss om lövträd och barrträd, detta genom leken "lövtåg", ramsor och sånger. Barnen har fått använda sin kreativa sida med att göra "höst-väv", där barnen väver in löv, grenar, bär, och så vidare i en vävtavla. Barnen har även fått göra en

"sandpapperstavla", där barnen "ritat" med hjälp av olika naturmaterial på ett sandpapper.

Vi har följt vad som har hänt i förmultningsrutan, där rester hamnar efter varje fika och vi ser vad som blir jord och vad som inte blir jord och vad som äts upp av djur. Vi har ätit popcorn gjort på stormkök. Varje träff har avslutats med leken "ballongen", verkligen uppskattat lek för knyttebarn!

GRÄVLINGARNA, MULLE

Pernilla Tellefors, Per Liljenberg, 16 barn (5-6 år)

Ett axplock ur verkligheten var att vi vid ett tillfälle hade tagit med oss material till två stycken fågelholkar som vi skulle sätta upp i träden bredvid den plats som vi kallar "Mulleplatsen". Det är den plats i skogen där vi alltid samlas och äter vår medhavda matsäck. Runt platsen finns det flera döda träd vilka lämpar sig bra för att hänga upp fågelholkar i.

Barnen fick under översyn av oss ledare snickra ihop holkarna själva. De fick hantera hammare och spik samt fundera ut hur holkarna skulle monteras. Sedan fick de även vara med och välja ut vilka två träd som vi skulle hänga upp holkarna i. Temat för den Mulleträffen då vi byggde holkarna var bland annat vad djuren gör på vintern. Vi pratade om att bland annat ekorren kunde bo i fågelholkar under vintern samt att vissa fåglar kan övernatta i holkar då snön har kommit. Entusiasmen var stor i barngruppen och alla fick vara med att spika.

Nu kommer vi att följa holkarna under vårterminen och se ifall det är några fåglar som kommer att flytta in där.

Våra 16 entusiastiska barn har bl.a. under terminen byggt en bro, utvidgat grillplatsen samt lärt sig hur man gör när man gått vilse. Glädjen och nyfikenheten är stor och det är en härlig stämning i gruppen. Vi fortsätter till våren och hoppas att få träffa Mulle i skogen igen!

UGGLORNA, MULLE

Maria Strandberg, Jessica Selander, Sarah Tillenius & Emil Persson 17 barn (6-7 år)

Sista dagen för terminen är himlen grå och det är ganska blött i skogen. Men humöret hos strövargruppen Ugglorna är soligt som vanligt och när vi väl kommit ut i skogen är det nog ingen som reflekterar så mycket över vädret. Den här hösten har vi börjat titta på kartor och kartecken, så vad kan då passa bättre som avslutning än en skattjakt? Vi delar in oss i tre grupper och varje grupp får varsitt snöre i varsin färg. Sedan får vi varsitt fotografi som visar en plats någonstans i skogen. Nu gäller det att passa ihop motivet på bilden med verkligheten. Först ska vi hitta en nedfallen trädstam. Vi letar och letar. Till slut hittar någon ett snöre i gruppens färg precis framför en stam som ser ut precis som den på bilden. Och i andra änden av snöret sitter...ett nytt fotografi! Snabbt rusar vi iväg för att matcha det mot nästa plats. Efter att ha sprungit kors och tvärs i skogen hittar vi så småningom skattkistan, som är full med nya fina strövarmärken. Sedan samlas vi runt elden och tar fram grillpinnarna som vi täljde förra gången, för Maria har tagit med sig pinnbrödsdeg. Gissa om det smakar bra!

MYRORNA, STRÖVARE

Thérèse Hulten, Pär Hörenius, 14 barn (7-8 år)

Strövargruppen myrorna har haft ännu ett roligt och händelserikt år. Vi har varit på kanotutflykt för första gången, täljt smörknivar från en trä, lagat mat på stormkök och hunnit med 2 cykelutflykter, en av dem för att titta på bäver, bland annat. Men höjdpunkten det här året var nog vår övernattnings i vildmarksstugan på Lida Friluftsgård i maj. Vi samlades en eftermiddag och installerade oss och upptäckte tillsammans omgivningarna. Vi testade ute gymmet som alla gillade och hade så kul vid. Vi gick nya spännande stigar och hittades Novas farkost. På kvällen grillade vi hamburgare över öppen eld och hittade en pinne att tälja på eller bara njöt. Mot skymningen grillade vi marshmallows och gjorde smores. Hur mysigt som helst tyckte vi alla. Efter en

natt med faktiskt riktigt bra sömn och nöjda barn hjälptes vi åt, barn och ledare åt att göra frukost för alla föräldrar och syskon som vi bjudit in för en gemensam frukost. Vi hade en underbar morgon tillsammans med god frukost och fantastisk utsikt. Detta var nog gruppens favorit omgång 2014 och det lär bli en repris med säkerhet nästa år.

VILDSVINEN, STRÖVARE

Erik Sandelin och Susanna Cederholm. 6 barn födda 2006

Gruppen är nystartad för terminen och har främst hållit till vid Ersboda denna termin. Med erfarenhet från tidigare grupper tycker jag det roligaste är när ledarna får hänga på barnen och inte tvärtom. Tredje träffen var ett sådant tillfälle. Vi hade planerat att bygga ett ordentligt basläger med vindskydd och eldstad. Ledarna hade förberett med att fälla aspar vid ängen till slanor och under en hel del ansträngning släpat upp dem till den tilltänkta baslägerplatsen. Att såga till slanorna tyckte barnen var kul men när bygget blev för organiserat insåg de klokt nog att det är mycket roligare att bygga fritt på egen hand. Någon kom på att man kunde bygga en gunga av de avsågade stumparna från slanorna och snart var det bara för oss ledare att släppa vindskyddsbygget och hänga på barnen. Det experimenterades med olika varianter av upphängningar, enpunkts och tvåpunkts, långa snören eller korta snören. Men det mest fantastiska var att se hur alla barnen samarbetade och hjälptes åt.

Hur gick det med vindskyddet då? Jo, lyckligtvis hade vi några föräldrar med på träffen som tyckte det var jättekul att surra och bygga så nu har vi en vindskyddsstomme som är lätt att använda vid busväder.

IGELKOTTARNA, STRÖVARE

Martin Cardell och Jonas Sundén-Cullberg, 9 barn (8-10 år)

Under året har vi haft elva träffar, inklusive en övernattnig. I klassiska aktiviteter som paddling, orientering och matlagning klarar barnen allt mer på egen hand. Även sätta upp tält gick rätt bra. Exempel på några av årets äventyr:

- Cykla till Brosjön
- Övernattning vid Lida
- Grottkrypning söder om Getaren
- Geocaching
- Inomhusklättring

Paddlingen till Ensta ö i strålände septembersol med badtemperatur i vattnet var en av höjdpunkterna. Efter tre år som Strövare är det från och med 2015 dags att kalla oss själva Frilufsare. Lite större utmaningar och mer eget ansvar. Vi är redo.

RÄVARNA, FRILUFSARE

Erik Sandelin och Peter Backström. 6 barn födda 2004 och 2005

Årets mest minnesvärda tillfälle var för mig det oväntade mötet med Rävarnas egna friluftsarkör. För att markera att vi till höstterminen tagit steget upp till frilufsare, rivstartade vi med en lite längre och lite tuffare vandring där de skulle få hjälpa till att bära vår gemensamma utrustning (mat stormkök m.m) utöver sin vanliga personliga. Vi valde att gå stenhuggarmonrundan som är en rundslinga på 9km på sörmlandsleden som utgår från Skottvångs gruva. Detta är gammal gruv och kulturbyggd där vår tanke var att anknyta till kolmilan vi hade byggt under vårterminen. Man passerar kolbottnar, slagghögar, fornborgar, klapperstensfält m.m Lunch intogs nere vid vindskyddet vid den gamla farleden till Mälaren, Marvikarna. Efter det skulle vi bemästra ett antal uppförsbackar för att komma tillbaka till vandringens utgångspunkt. Mitt i det kämpigaste partiet när humöret på alla är på väg neråt hörs plötsligt ljuvliga toner ljuda genom skogen. När jag når ljudens källa hittar jag tre av våra barn uppkrupna på en stor, mossig, grön sten. I perfekt kanon och med stora leenden sjunger ” Vattenmoln som faller ner som regn och snö som smälter ner och snabba bäckar som porlar, glider fram i älv och flod, vilar i en blank sjö eller gungar ut i havet, solen värmer hav och sjöar, fukten stiger upp mot himlen och bildar”. Underbart att barnen står för den peppningen vi alla behövde i den stunden.

RÄVLYAN, FRILUFSARE

Pia Englund, Mikael Tillenius, Bent Terp, 8 barn 10-11 år

Rävlyans lite annorlunda aktivitet i år var vår avslutning där vi gjorde traditionellt dansk julpyssel i form av juldekorationer. Enligt traditionen började vi med en skogspromenad där det samlades kottar, kvistar med bär och annat dekorativt. Därefter följde fika med olika kakor av danskt och svenskt ursprung och skapande av dekorationer. Nedan ser ni dels själva skapandet och dels resultatet.

VARGUNGARNA, FRILUFSARE

Mikael Prytz, Johan Linderyd och Kerstin Swanvall, 13 barn (12 år)

Tillsammans med våra Vargungar fick vi njuta en av sommarens sista varma och härliga dagar. Den 14 september samlades vi i Rönninge centrum utrustade med cyklar och rejäl matsäck. Vår första transport var tåget till Nynäshamn och vi hade ett spännande "snabb byte" i Årstaberg. Från Nynäshamn bar det av med skärgårdsbåt till Ålö. Framme vid Ålö brygga gränslade vi cyklarna och tog oss mot Utö Gruvby. På vägen stannade vi och kikade på pansarvagnarna som finns mitt på ön. Vi såg också FEM havsörnar som svävade ovanför oss, det var verkligen mäktigt! I gruvbyn svalkade vi oss med varsin glass innan vi for tillbaka till Ålö i full fart.

Under året har vi även hunnit med två övernattningar, olika aktiviteter vid vårt basläger, paddlat kanadensare, vandrat och åkt skidor i Romme med våra duktiga Frilufsare.

BJÖRNARNA, TVM

Ledarna Eric Ståhl, Juliette Janson, Jörgen Rahm och Svante Karlsson

14 ungdomar, 9 tjejer och 5 killar i åldrarna 13-15 år

2014 blev året då Björnarna, som startade som Strövargrupp för snart 10 år sedan, upptogs i TVM-gemenskapen. Det skedde under en invigningshelg som anordnades av TVM-Mälardalen, där vi nu ingår. Vi från

FRILUFTSFRÄMJANDET
SALEM

Salem var största grupp och gick under det redan inarbetade namnet "Salemsmaffian". Vad som skedde under helgen är enligt tradition hemligt, men det blev en helg med både strapatser, sång, lägereld och vacker miljö.

Under året har vi också deltagit i ett TVM-förberedande läger i Huddinge, samt varit med på ett s.k. Ting. Det hette Mellantinget och hölls i Nykvarn under en helg i oktober.

Man märker att ungdomarna gillar läger och övernattnings i tält/vindskydd framför kortare dagaktiviteter, som fått sämre uppslutning. Efter alla stora TVM-läger under året fanns en längtan efter att vara bara med vår grupp, varför vi genomförde en vandring från Tumba via Lida till Paradiset i Huddinge. Sträckan går delvis längs Sörmlandsleden. Detta var i november och det hann bli mörkt innan vi kom fram. Det var klart svårare att följa en led i mörker och två TVM-are kom ifrån både leden och gruppen. Det slutade lyckligt tack vare duktiga TVM-are och smartphones med GPS. Väl på plats i Paradiset övernattade vi i föreningens militärtält.

I en strävan att lämna över mer ansvar till ungdomarna, har vi tagit med dem på våra planeringsträffar. Det har varit trevligt och vi har då bl.a. lagat och ätit Pizza samt Te och scones.

En sak jag slutligen vill nämna från året, är när vi i våras byggde Rönningeskogarnas coolaste fågelholk. En 6-våningsholk i klassisk stil. Den finns att beskåda på en kraftig trädstam nära Björnarnas lägerplats på höjden i skogen bakom Ersboda.

VARMKORVARNA, TVM

Anna Ridderstad Wollberg, Mattias Sjöberg, 7 ungdomar (16-17 år)

En solig septemberhelg gav vi oss iväg till Tyresta nationalpark. För ett år sen var vi här och letade upp en tre-stegs geocache som hette "Eld" och då bestämde vi oss att komma tillbaka. Kombinationen av urskog, de små sjöarna och det stora eldhärjade området gör detta till en spännande plats. Alla bar sin egen övernattningspackning och maten hade ungdomarna planerat själva i egna matlag. Den tunga packningen och smala stigen gör att man går och vandrar med sina egna tankar, en ganska skön känsla. Efter lunch vid en sjö vandrade vi vidare och vi var ganska snabbt fram vid målet, ett vindskydd på andra sidan brandområdet. En liten grupp skulle precis gå därifrån och vi mutade in vår plats. Det visade sig vara ett bra drag då flera personer kom förbi som också hade tänkt övernatta där, men vi var först. Vi lämnade lägret och fortsatte promenera runt utan packning och hittade ganska snabbt massor med brandgul trumpetsvamp. Vi ÄLSKAR att plocka svamp. Så vi formligen dammsög området på alla svampar och återkom till vårt läger med glada miner. Efter rensning blev det fyra fulla stormkökskastruller med kantareller. Ett bra tillskott till middagen. Några av oss tog säsongens sista bad i den närliggande sjön. När vi vaknade på morgonen i vindskyddet hade dimman glidit in och tusentals spindelnät glittrade i solen. Det blev en magisk och stämningsfull vandring tillbaka till parkeringen.

STAVGÅNG

I slutet av augusti var vi 17 st glada stavgångare som åkte iväg på vår årliga resa.

I år bar det av till Björkfors vandrarhem som ligger i Rimforsa. Vi hyrde hela huset och lagade goda trerättersmiddagar efter dagarnas utfärder.

Vi var där i tre dagar och vandrade mellan 8 och 16 km på dagarna

FÖRSKOLORNA (TROLLSTIGEN OCH WILHELMSDAL)

FÖRSKOLAN TROLLSTIGENS FRILUFTSVERKSAMHET 2014

Vi har under året varit i en speciellt utvald skog minst en gång i veckan. Där har vi bedrivit en knytte och mulleverksamhet under ca 10 gånger på våra två avdelningar. Tillsammans är vi ca 24 mullar och 18 knyttar samt 8 pedagoger.

Knyttarna brukar börja med att fika med sin medhavda frukt och dryck efter det att vi läst en ramsa. Sedan brukar barnen få en lättare uppgift som t.ex. leta efter något hårt och mjukt eller också leker vi en lek som alla kan delta i. Vi brukar också hinna med att leka fritt i skogen en stund innan vi går tillbaka till förskolan för att äta lunch.

När de äldsta barnen som är mullar kommit fram till sitt mulleställe så börjar de med att sjunga mullesången. Sedan fikar de med smörgås och dryck som de haft med sig i sina ryggsäckar. Efter det så läser vi kanske mullesagan eller går på ett äventyrsspår eller så får barnen en lite svårare uppgift som de sedan redovisar inför hela barngruppen. Vi kanske också bygger på vårt vindskydd eller letar efter svamp och bär.

Mullarna och knyttarna har även gjort flera utflykter under året bl.a. till Ersboda, Lida (och träffat Mulle) och varit på Garnudden för att undersöka livet i vattnet.

Fikapaus i vindskyddet

Här ritar barnen Mulle

SKRINNA

**MARIA STRANDBERG, MATHIAS STRANDBERG, KATARINA FRIBERG, JENNY SVÄRD,
JESSICA MATTSSON (BARNENS ÅLDER 3-9 ÅR)**

Under januari hölls 2 tillfällen med drop-in skrinna i Salems ishall. Vi bildade 2 grupper på isen utifrån kunskapsnivå och lekte, övade och hade skoj tillsammans.

BARNENS VASALOPP

Strövargruppen rävarna gjorde ett tappert försök att arrangera barnens vasalopp på ängen vid Ersboda. Vi hade köpt in banderoller, diplom och medaljer. Det var klart med en korvsponsor och vi hade med idogt skidåkande dragit upp en lång och en kort bana. Men som vi alla vet är det inte lätt att vara längdåkare i Stockholm och 1 vecka innan arrangemanget skulle gå av stapeln töade all snö bort. Vi får ta nya tag nästa år!

ÅRSMÖTE

Årsmötet hölls 5 Mars 2014 och lockade 21 deltagare. Förutom årsmöteshandlingar och traditionsenlig smörgåstårta bjöds på föredrag från Bernt Eriksson som var heltidsanställd konsulent på Salems lokalavdelning från jan -71 till aug -77. Bernt berättade om vår lokalavdelning till bilder från lokalavdelningens verksamhet för 40 år sedan.

FAMILJEDAGEN

Söndagen den 18 maj bjöd vi in både våra medlemmar och alla andra friluftsjälskar till vår Familjedag på Garnudden, en favorit i repris, där solen sken från en klar blå himmel. Detta år erbjöds det olika prova-på-aktiviteter med ledning av våra duktiga ledare. Bland annat kunde man gå en orienteringstipspromenad, prova på växtfärgning men även paddla ut med våra kanadensare. Man fick också vara med och lära sig göra tjära över öppen eld, men även att rita nyckelpigor samt upptäcka och lära sig mer om småkryp, där användandet av lupp var spännande och intressant. Många hade med sig medhavd matsäck och över den öppna elden såg vi både korvar och pinnbröd. För många var höjdpunkten att få träffa Mulle, som lekte och delade ut små fina Mulleguggisar till alla barnen.

Bilder från Familjedagen 2014

SALEMDAGEN

Även i år hade vi två bord på Salemdagen och denna gång bjöd vi både på kaffe och aktiviteter. Man kunde få prova på Knytte/Mulle aktivitet kl 12.30, Stavgång kl 14.00 och Geocaching kl 15.30. Dessutom hade man chans att vinna en fin FF cykelväska om man checkade in på vår plats på facebook. Ungefär 15 personer checkade in på facebook och vinnare av väskan var Ann Nyström. Det var mycket folk runt våra bord och vi fick in ca 10 intresseanmälningar till olika grupper (inklusive stavgång). Däremot var det inte så väldigt många som deltog i aktiviteterna vi erbjöd på själva dagen.

Sammanfattningsvis kan man säga att det är viktigt att vi är med, för att marknadsföra oss och ett bra tillfälle att träffa allmänheten, medlemmar och representanter från kommunen för att diskutera. Däremot har vi nu kommit fram till att det är bättre att planera en aktivitet för allmänheten lite senare på hösten och till exempel marknadsföra den på Salemsdagen.

ERSBODATORPET OCH MULLESPÅRET

Mullespåret börjar bli färdigt! Alla skyltar är tillverkade och nu väntar bara montering och sedan uppsättning ute vid torpet. Vi planerar en invigning senare i vår/sommar så håll ögonen öppna för en inbjudan! När spåret är klart är tanken att våra egna fria grupper men framförallt även förskolor/skolor och andra intresserade kan använda det. Tanken med spåret är att man följer markeringen i skogen och vid olika stationer kan man läsa om något man ser eller hör precis där i närområdet, det ställs även frågor som man kan ha som underlag för diskussion både i skolverksamhet och som privatperson, allt för att locka till upptäckarglädje och öppna upp för sinnesintryck och andra fria tankar. Nästa sak att planera för Ersboda är en grillplats att bygga och ställa i ordning. Samtal har inletts med kommunen och kommer att fortsätta under våren med andra utvecklingsmöjligheter för Ersbodatorpet och dess omgivning.

KOLMILA

På vårterminen gjorde strövargruppen Rävorna en kolmila vid Ersboda. En kolmila kräver en hel del förberedelsearbete. Framförallt behöver man ved. Genom att kontakta kommunen fick vi tillåtelse att ta ved från en aspdunge som redan ingår i kommunens långsiktiga avverkningsplan. Så redan på sommaren 2014 sågade vi upp ved och lade på tork. I maj var det sedan dags för dagen D. Under 24 timmar dök barn och ledare in i arbetet med liv och lust. Först restes milan. Sedan skulle den täckas. Detta var avgjort det slitigaste arbetet. Tyvärr är det tungarbetad lerjord på ängen så istället för att skyffla jord fick vi hacka ut tunga lerkokor och lägga på. Till slut kunde vi dock tända milan och snart bolmade vit rök ut ur milans skorsten. Sedan turades barn och vuxna om att sitta eldvakt under natten och passa milan så att den inte slocknade och att det inte frätte igenom. Framåt lunchtid på söndagen kunde vi riva milan och strövarbarnen kunde stolta tåga hem med vars sin säck "hemmagjord" prima grillkol.

LEDARMIDDAG

Den 6 november bjöd vi in alla ledare och styrelsen på gemensam middag på Villa Talliden. Med ganska kort varsel blev uppslutningen oväntat god. Av våra 30 ledare kom 18 stycken till middagen. Det blev en trevlig tillställning med mycket god närproducerad och omsorgsfullt tillagad mat och ett glas vin eller öl. Vi kom fram till att detta format var mycket lyckat, många ledare hade aldrig träffat varandra eller styrelsen. Många erfarenheter byttes och tips på aktiviteter och annat cirkulerade.

LEDARMÖTEN OCH LEDARINFORMATION

Under 2014 hade vi ett ledarmöte med halvgod uppslutning (nästan alla grupper representerade av minst en ledare). Vi har däremot utnyttjat andra tillfällen såsom Familjedagen, Salemdagen och liknande att hålla kontakt med varandra. För att sprida information mellan ledare och styrelsen används mail och dokument med i dropbox (kontaktinformation, ledarrutiner, kölista och liknande).

EARTH HOUR PÅ BIBLIOTEKET I SALEM

Salems kommun uppmärksammade Earth Hour lördagen den 29 mars, genom att bland annat bjuda in friluftsförbundet och en del andra föreningar och företagare till biblioteket för utställning och föredrag. Det handlade om hållbarhet och miljövänliga produkter. Vädret var fantastiskt vackert vilket säkert var en anledning till det måttliga antalet besökare. En handfull åhörare lyssnade på presentationen som Ordförande Anna Ridderstad Wollberg höll om lokalavdelningen, allemansrätten och vårt friluftsmiljöprogram. Initiativet var bra, så vi hoppas på bättre framförhållning och marknadsföring från kommunens sida till detta år.

FRILUFTS FRÄMJANDET

Kallelse till Årsmöte 2015 Salems Lokalavdelning

Verksamhetsberättelsen kommer finnas att hämta på
friluftsfrämjandets hemsida
www.friluftsframjandet.se/salem

Tid: Torsdagen den 12 mars 2015 kl. 18:00

Plats: Villa Skönvik, Rönninge

Vi bjuder på mingel och smörgåstårter från kl 17.30
Årsmötet startar kl 18.00 och efter årsmötet bjuds på föredrag

**” Erik Sandelin visar bilder från en skid och klätterresa
till Grönlands inlandsis ”**

Inbjudna: Alla medlemmar och föräldrar till barn som är medlemmar
är välkomna.

Anmälan: Senast torsdagen den 5 mars till
salem@friluftsframjandet.se

Välkomna, hälsar styrelsen

Preliminärt planeras följande aktiviteter för verksamhetsåret 2015-2016

Barnens Vasalopp (om någon grupp vill arrangera detta)

Vildmarksmässan 6-8 mars (medlemmar får billigare inträde)

Årsmöte 12 mars

Invigning mullespår Ersboda (någon gång i vår)

Familjedag Garnudden söndag 10 maj

Salemsdagen lördag 29 aug

Friluftsföräldradagen på Ersboda lördag 26 sept OBS Ny aktivitet!

Höstlovsaktivitet (mörkerbana) tis 27 nov

Ledarmiddag torsdag 5 nov

Annan ledaraktivitet

Håll utkik på hemsida och facebook för aktuell information och aktivera din friluftsmail med aktuell e-postadress för att ta del av utskick till lokalavdelningen

TACK !

**ALLA NI LEDARE OCH HJÄLPLEDARE FÖR ERA
FANTASTISKA INSATSER UNDER ÅRET!**

NYA LEDARE SÖKES !

Det är roligt att vara ledare i friluftsförbundet! Vill du prova? Vi behöver fler engagerade ledare för våra verksamheter. Du behöver inte vara expert och kunna allt. Det som krävs är ett intresse för natur och friluftsliv och en vilja att uppleva det tillsammans med barnen. Friluftsförbundet har jättebra utbildningar för ledare. Och du får stöttning av andra ledare i lokalavdelningen. Just nu har vi stor efterfrågan på platser i gruppverksamheten. Så stor att vi inte kan ta hand om alla barn som vill vara med. Att vara ledare inom friluftsförbundet är en fantastisk investering för dig själv, dina barn och deras kompisar. Hör av dig till Salem@friluftsfremjandet.se

FRILUFTSFRÄMJANDET
SALEM

FRILUFTSFRÄMJANDET PÅ NÄTET

www.friluftsförbundet.se/salem

AKTIVERA DIN FRILUFTSFRÄMJAR-MAIL

Ett bra sätt för oss i lokalavdelningen att nå ut till våra medlemmar.

Gå in på <http://www.friluftsförbundet.se/guest/hem>

Logga in med ditt användarnamn och lösenord (finns på medlemskortet)

Nu ska det dyka upp en ny menyrad. Tryck på meny och "mina uppgifter" *

Fyll i din e-post adress och tryck på spara. Klart!

Webbansvarig: Mathias Strandberg, 08-437 58 487, mathias@kallbacken.se

Du hittar oss också på facebook: <https://www.facebook.com/pages/Friluftsförbundet-i-Salem>

Medlemsavgifter, medlemsår 1/10-30/9

Medlemskategorier:		Avgift (kr):
Barn:	0-12 år	100
Ungdom:	13-25 år	170
Vuxen:	26 år och äldre	360
Familj:	Personer skrivna på samma adress	530

Enklaste sättet att bli medlem är att gå in på Friluftsförbundets hemsida och anmäla sig där. Har du frågor om medlemskap kontakta FF riksorganisationen på: medlem@friluftsförbundet.se

Alla barn och ledare ska vara medlemmar i friluftsförbundet för att få delta i våra aktiviteter. För gruppverksamheten tar vi dessutom ut en terminsavgift enligt nedan för att täcka kostnaderna. Alla ledare och funktionärer ställer upp ideellt och erhåller ingen extra ersättning.

FRILUFTSFRÄMJANDET
SALEM

Betalningsinformation för fria grupper i Salems lokalavdelning

Terminsavgiften för vår lokala verksamhet sätts in på PG 27 93 63-6

Följande terminsavgifter till lokalavdelningen gäller tillsvidare:

TVM 300.-

Frilufsare 300.-

Strövare 250.-

Mulle 150.-

Knytte 150.-

Vid inbetalning ange: Gruppens namn, gren (enligt ovan) samt barnets för och efternamn

Exempel: Bävrarna, Knytte, Anna Svensson

UTHYRNING AV KANOTER OCH UTRUSTNING

Vi har kanoter för uthyrning. Se priser nedan. Vi har även annan utrustning som tex stormkök som vi i undantagsfall hyr ut. Hör av er till kontaktpersonen nedan.

Kanotsläp finns för utlåning i samband med hyra av flera kanoter.

För uthyrning, ring Fredrik Åström 070-268 47 05

Prislista – Uthyrning av kanoter

Utrustning	Hyra per dygn	Hyra per helg	Hyra per vecka
Kanot inkl. paddlar och flytvästar	120/170	250/350	400/600

Medlem/icke medlem

Övriga riktlinjer

- Vår egen verksamhet: Gratis
- Ledare för privat bruk: Gratis
- Uthyrning till skolklasser: 1200 kr/dygn för hela vagnen (10 kanoter)
- Uthyrning till privatpersoner (medlem): Enligt prislista
- Uthyrning till privatpersoner (ej medlem): Enligt prislista
- Uthyrning till FF verksamhet i andra lokalavdelningar: Halva medlemspriset
- Ledare som hyr till sitt barns klass: medlemspris
- Gruppernas aktivitet har prioritet vid bokning

